

NATURRESERVAT I ÖREBRO LÄN

Skåle

Utsik från Skåle klint. Foto: Länsstyrelsen

Naturreservatet Skåle klint är en del av den förkastningsbrant som format sjön Tisarens södra strand. Här går urberget i dagen och bildar ett mäktigt område där djupa och fuktiga sprickdalar skär igenom området från flera håll. Från Skåle klint har man en fin utsikt. Den når 195 meter över havet och hela 95 meter över Tisarens vattenyta.

Ett märkligt landskap

Sjön Tisarens södra strand består av en hög bergsbrant, en så kallad förkastningsbrant. Just här i Skåle möts flera sprickbildningar som bildar en sänka omgiven av bergshöjder. Högst är Skåleklint med sina 195 meter över havet. Mitt emot, strax utanför reservatets västra gräns, ligger Jättaberget. På dess topp ligger resterna efter en stor fornborg.

Spår efter ishavet

När inlandsisen drog sig tillbaka för 10 000 år sedan bildades ett stort hav av isens smältvatten, vars strandkant nådde långt upp på nuvarande Skåleklint. Vågorna svallade ur grus och sand medan de lite större stenarna låg kvar och slipades runda mot varandra, precis som på dagens havsstränder. Du kan fortfarande se dessa forna strandkanter i form av trädlösa fält av stenar, så kallade klapperstensfält. Tydligaste exemplen finns på Skåleklints nordsluttning.

Skåle gård - bondens landskap

I sänkan nedanför klinten finns finkornigare jordarter som lämpade sig för en tidig uppodling. Skåle gård nämns i skrifterna redan år 1556. Ett småskaligt jordbruk drevs på gården ända fram till slutet av 1960-talet.

Odlingslandskapet kring Skåle gård. Foto: Länsstyrelsen

En stor del av det gamla odlingslandskapet hålls öppna även idag. Här trivs idag många typiska ängsväxter som kattfot, slättergubbe, brudbröd, jungfrulin och ormrot. Längs vägen ner mot sjön visar några fruktträd och körsbärssnår platsen för det rivna torpet Skålestugan.

Skålegruvorna

I Skåle har man brutit järnmalm ända sedan medeltiden. Här fanns en tid även en hytta. Under 1600-talet hörde gruvorna till Skogaholms bruk och malmen kördes till brukets masugn i Östra Å. Gruvdriften pågick fram till en bit in på 1800-talet. Stigen upp till Skåleklint passerar ett flertal gruvhål, rasbranter och varphögar (skrotsten från brytningen). De så kallade Skålegruvorna består av ett 30-tal gruvhål samlade inom ett mindre område vid Skåleklint.

Mossor och salamandrar

På solbelysta rasmassor och klipphyllor finns växter som normalt inte trivs så här långt norrut, till exempel blodnäva, vippärt, backvial och lövbinda. I de fuktiga sprickdalarna trivs många olika mossor, exempelvis grön sköldmossa och mörk husmossa. I Skåledammen och en del gruvhål trivs den större vattensalamandern. De är lättast att se under vår och försommar, då de vuxna salamandrar leker och lägger sina ägg i vattnet.

Reservatsfakta

Beslutsår: 1979

Areal: 103 hektar

Markägare: Sveaskog

Natura 2000: området ingår i EU:s nätverk för skyddad natur

Reservatsförvaltare: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
Örebro län

I naturreservatet är det förbjudet att:

- skada mark eller växtlighet
- plocka blommor eller genom plockning eller uppgrävning skada örter eller lavar
- köra motordrivet fordon annat än på stora genomfartsvägen och in till de båda parkeringsplatserna
- parkera bil, uppställa husvagn (inkl husbil) eller släpvagn samt tälta annat än på anvisade platser och där under högst två nätter i rad

- elda annat än på anvisade platser
- rida
- sätta upp affisch, skylt eller liknande
- störa andra besökare med radio, bandspelare eller dylikt

Vägbeskrivning

Från Svennevad, sväng mot "Skogaholm 8". Följ därefter skyltar mot reservatet. Skåle går även att nå från Hallsberg.